

ประวัติความเป็นมา

พระราชวังบางปะอิน มีประวัติความเป็นมาตาม พระราชพงศาวดารครั้งกรุงศรีอยุธยาว่า พระเจ้าปราสาททอง หรือพระศรีสรรเพ็ชญ์ที่ 5 (พ.ศ. 2172-2199) เมื่อทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างพระราชวังแห่งนี้ขึ้นบนเกาะ บ้านเลนในลำแม่น้ำเจ้าพระยา

ตามพระราชพงศาวดารกล่าวว่า พระเจ้าปราสาททอง
เป็นพระราชโอรสของสมเด็จพระเอกาทศรถ ประสูติ
แต่หญิงสาวชาวบ้าน ซึ่งพระองค์ทรงพบเมื่อครั้งเสด็จ
พระราชดำเนินโดยเรือพระที่นั่งแล้วเกิดล่มลงตรงเกาะ
บางปะอิน เมื่อพระเจ้าปราสาททองขึ้นครองราชย์ในปี
พ.ศ. 2173 แล้ว ต่อมาในปี พ.ศ. 2175 จึงทรงพระกรุณา
โปรดเกล้าฯให้สร้างวัดขึ้นวัดหนึ่งบนเกาะบางปะอินตรงบริเวณ
เคหสถานเดิมของพระมารดาพระราชทานชื่อว่า "วัดชุมพล
นิกายาราม" และให้ขุดสระน้ำสร้างพระราชนิเวศน์สถาน
ขึ้นกลางเกาะเป็นที่สำหรับเสด็จประพาสแล้วสร้างพระที่นั่ง
องค์หนึ่งขึ้นริมสระน้ำนั้น พระราชกานนามว่าพระที่นั่ง
โอศวรรย์ทิพย์อาสน์ พระราชวังแห่งนี้คงเป็นที่ประพาส
สำราญพระราชหฤทัยของพระเจ้าแผ่นดินในสมัยกรุงศรีอยุธยาตลอดมา และคงรกร้างทรุดโทรมไปแต่ครั้งเสีย
กรุงศรีอยุธยาเมื่อ พ.ศ. 2310 เป็นต้นมา

พระราชวังบางปะอินได้รับการบูรณะฟื้นฟูขึ้นอีกครั้งในสมัยรัชกาลที่ 4 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างพระที่นั่งองค์หนึ่งสำหรับเป็นที่ประทับ มีเรือนแถวสำหรับฝ่ายในและมีพลับพลาริมน้ำ เป็นต้น ต่อมาในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 พระองค์โปรดที่จะเสด็จประพาสพระราชวังบางปะอินอยู่เสมอ ด้วยทรงปรารภว่าเป็นเกาะอยู่กลางน้ำเงียบสงบร่มรื่นและเคยเป็นที่ประทับประพาสของสมเด็จพระบรมชนกนาถมาก่อนจึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างพระที่นั่งและสิ่งก่อสร้างต่างๆ ขึ้นดังที่ปรากฏให้เห็นอยู่ในปัจจุบันนี้ ซึ่งยังคงใช้เป็นที่ประทับ ที่ต้อนรับพระราชอาคันตุกะ และพระราชทานเลี้ยงรับรองในโอกาสต่างๆเป็นครั้งคราว

GUIDE TO THE BANG PA-IN PALACE HISTORY

The Royal Palace at Bang Pa-In has a history dating back to the 17th century. According to a chronicle of Ayutthaya, King Prasat Thong (1629-1656) had a palace constructed on Bang Pa-In Island in the Chao Phraya River. A contemporary Dutch merchant, Jeremias van Vliet, reported that King Prasat Thong was an illegitimate son of King Ekathotsarot (1605-1610/11), who in his youth was shipwrecked on that island and had son by a woman who befriended him. The boy grew up to become the Chief Minister. After having usurped the throne, he became known as King Prasat Thong. The King founded a monastery, Wat Chumphon Nikayaram, on the land belonging to his mother on Bang Pa-In Island, and then had a pond dug and a palace built to the south of that monastery. The chronicle records the name of only one building, the Aisawan Thiphaya-art Royal Residence, which was constructed in 1632, the year of the birth of his son, the future King Narai (1656-1688). It is not known whether or not the palace was in use till the fall of Ayutthaya in 1767. However, by 1807, when the Kingdom's best known poet, Sunthon Phu, sailed past Bang Pa-In, only a memory of the palace remained, for the site was neglected and overgrown.

The palace was revived by King Rama IV of the Chakridynasty, better known in the West as King Mongkut (1851-1868), who had a temporary residence constructed on the outer island of the Neo-Gothic style monastery, Wat Niwet Thammaprawat, which was built by his son and heir, King Chulalongkorn (Rama V).

The present-day royal palace dated from the reign of King Chulalongkorn (1868-1910), especially during the time 1872-1889, when most of the buildings standing today were constructed.

Today the palace is used occasionally by Their Majesties King Bhumibol Adulyadej (Rama IX) and Queen Sirikit as a residence and for holding receptions and banquets. เขตพระราชฐานชั้นนอก

เช่นเดียวกับพระราชวังส่วนมาก พระราชวังบางปะอิน แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือเขตพระราชฐานชั้นนอก และเขต พระราชฐานชั้นใน เขตพระราชฐานชั้นนอกประกอบด้วย พระที่นั่ง ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงใช้สำหรับ การออกมหาสมาคมและพระราชพิธีต่างๆ พระราชฐาน ชั้นในนั้นเป็นที่ประทับของพระมหากษัตริย์ สมเด็จ พระอัครมเหสี พระบรมวงศานุวงศ์ฝ่ายในและข้าบาท บริจาริกา

สิ่งสำคัญในเขตพระราชฐานชั้นนอกของพระราชวัง บางปะอิน ได้แก่ หอเหมมณเฑียรเทวราช สภาคารราชประยูร พระที่นั่งไอศวรรย์ทิพย์อาสน์ และพระที่นั่งวโรภาษพิมาน THE OUTER PALACE

Similar to most Thai royal palaces, the compound is divided into two sections, the Outer and the Inner Palace. Whereas the Outer Palace consists of buildings for public and ceremonial uses, the Inner Palace is reserved for the King and his immediate family. Formerly the Inner Palace was forbidden to male members of the court.

The principal buildings in the Outer Palace are the following:

HO HEM MONTHIAN THEWARAT. SAPHAKHAN RATCHAPRAYUN. PHRA THINANG AISAWAN THIPHYA-ART, PHRA THINANG WAROPHAT PHIMAN

หอเหมมณเฑียรเทวราช

เป็นปรางค์ศิลา ยอดทรง ปราสาทแบบขอม พระบาทสมเด็จ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้าง ขึ้นในปี พ.ศ. 2423 เพื่อทรงอุทิศ ถวายแค่พระเจ้าปราสาททอง พระที่นั่งไอศวรรย์ทิพย์อาสน์ ซึ่งทรงได้รับพระนามนี้เนื่องจาก ในรัชสมัยของพระองค์ ได้มีผู้ค้น พบปราสาทแบบขอมขนาดย่อ

ส่วนทำด้วยทองคำ Ho (Shrine) HEM MONTHIAN THEWARAT (Golden Palace, king of the gods)

Ho Hem Monthian Thewarat is a small stone structure in the form of a Khmer-style prasat (residence of king or god with a corncob-shaped super-structure) built by King Chulalongkorn in 1880 and dedicated to King Prasat Thong of Ayutthaya, the literal translation of whose name is King of the Golden Palace, because a miniature Khmer-style prasat of gold was discovered during

สภาคารราชประยร

เป็นตึกสองชั้นริมน้ำ สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2419 สำหรับ เป็นที่ประทับของเจ้านายฝ่ายหน้าและข้าราชบริพาร

ปัจจุบันจัดแสดงสิ่งของที่มีผู้ทุลเกล้าถวายพระบาท สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เนื่องในวโรกาสต่างๆ

SAPHAKHAN RATCHAPRAYUN (Assembly Hall for royal relatives)

As its name implies, this colonial-style twostoryed structure was built in 1876 to house King Chulalongkorns brothers and their suites

Majesty the King Bhumibol Adulyadej and other occasions are on display in this building

เป็นพระที่นั่งปราสาท โถงกลางสระน้ำ สร้าง ในแบบปราสาทจตุรมุข พระบาทสมเด็จพระจุล-จอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าๆ ให้จำลองแบบมาจาก พระที่นั่งอาภรณ์ภิโมกข์

ปราสาทในพระบรมมหาราชวัง สร้างแล้วเสร็จเมื่อปี พ.ศ. 2419 และพระราชทานนามว่าพระที่นั่งไอศวรรย์ทิพย์อาสน์ ตามนามพระที่นั่งองค์แรก ซึ่งพระเจ้าปราสาททองทรงพระ กรณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้น ณ พระราชวังบางปะอินแห่ง นี้ ปัจจุบันเป็นที่ประดิษฐานพระบรมรูปหล่อสัมฤทธิ์ของ พระบาทสมเด็จพระจลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ในฉลองพระองค์ เต็มยศจอมพลทหารบกซึ่งพระบาทสมเด็จพระมงกฎเกล้า เจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้น

PHRA THINANG (Royal Residence) AISAWAN THIPHYA-ART

(The divine seat of personal freedom)

PHRA THINANG AISAWAN THIPHYA-ART is a Thai-style pavilion with four porches and a spired roof built by King Chulalongkorn in the middle of an outer pond in 1876. It is a copy of the Phra Thinang Aphonphimok Prasat in the Grand Palace, which was built by his father, King Mongkut, as a pavilion for changing regalia before mounting a palanguin. King Chulalongkorn named this building Aisawan Thiphya-art after King Prasat Thong's original pavilion. This pavilion now houses a bronze statue of King Chulalongkorn in the uniform of a Field Marshal which was sat up by his son King Vajiravudh (Rama VI).

พระที่นั่งวโรภาษพิมาน

เป็นพระที่นั่งตึกชั้นเดียว พระบาทสมเด็จพระจล-จอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างแล้ว เสร็จเมื่อปี พ.ศ. 2419 ตรงบริเวณที่ประทับเดิมของพระบาท สมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อแรกสร้างเป็นอาคารตึก 2 ชั้น ต่อมาได้ดัดแปลงรื้อลงเป็นชั้นเดียว ใช้เป็นที่ประทับ และมีท้องพระโรงเสด็จออกว่าราชการภายในห้องโถง รับรองและห้องทรงพระสำราญ ประดับภาพเขียนสีน้ำมัน

ภาพพระราชพงศาวดารประกอบโคลงบรรยายภาพอันงดงาม ทรงคุณค่าเป็นภาพเหตุการณ์สำคัญในประวัติศาสตร์ไทย และฉากต่างๆ จากวรรณคดีไทยหลายเรื่อง ซึ่งพระบาท สมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอย่หัว ทรงพระกรณาโปรด เกล้าฯ ให้วาดภาพเหล่านี้ขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2430 ปัจจุบัน พระที่นั่งองค์นี้ยังใช้เป็นที่ประทับเมื่อมีการเสด็จแปร พระราชฐานยังพระราชวังบางปะอิน

PHRA THINANG (Royal Residence) WAROPHAT PHIMAN (Excellent and shining heavenly abode)

PHRA THINANG WAROPHAT PHIMAN is a Neo-Classic style, one-story mansion built by King Chulalongkorn in 1876 as his residence and throne hall. The audience chambers and anterooms are decorated with oil paintings depicting significant evets in Thai history and scenes from Thai literature. The series of historical paintings was commissioned by King Chulalongkorn in 1888. The private apartments of this building, which are located in the Inner Palace section, are still used by Their Majesties whenever they reside at the Palace.

เขตพระราชฐานชั้นใน

เขตพระราชฐานชั้นในเชื่อมต่อกับเขตพระราชฐาน ชั้นนอก ด้วยสะพานที่มีลักษณะพิเศษ คือมีแนวฉากคล้าย บานเกล็ดกั้นกลางตลอดแนวสะพาน เพื่อแบ่งเป็นทางเดิน ของฝ่ายหน้าด้านหนึ่งและฝ่ายในอีกด้านหนึ่ง ซึ่งฝ่ายใน สามารถมองลอดออกมาโดยตัวเองไม่ถูกแลเห็น สะพานนี้ เชื่อมจากพระที่นั่งวโรภาษพิมานกับประตูเทวราชครรไล ซึ่งเป็นประตูทางเข้าพระราชฐานขั้นใน บริเวณพระราชฐาน ชั้นในประกอบด้วยที่ประทับ พลับพลาและศาลาต่างๆ ซึ่งสร้างอยู่ในพระราชอุทยานขนาดใหญ่ สิ่งสำคัญใน พระราชฐานชั้นในได้แก่ พระที่นั่งอุทยานภูมิเสถียร หอวิตูรทัศนา พระที่นั่งเวหาศจำรูญ พระตำหนักฝ่ายใน และอนุสาวรีย์ 2 แห่ง

THE INNER PALACE

The Inner Palace is separated from the Outer Palace by a covered bridge with a louvered wall from which the court ladies could look out without being seen themselves. This bridge connects the WAROPHAT PHIMAN MANSION to the TEVARAJ-KANLAI. (The king of the gods goes forth) GATE; which is the principal entrance to the Inner Palace. Within the Inner Palace are residential buildings, pavilions and gazebos laid out in a garden setting,

for King Chulalongkorn was particularly fond of gardening.

Located in the Inner Palace are the following: PHRA THINANG UTHAYAN PHUMISATHIAN,

HO WITHUN THASANA,

PHRA THINANG WEHART CHAMRUN,

PHRA TAMNAK FAI NAI,

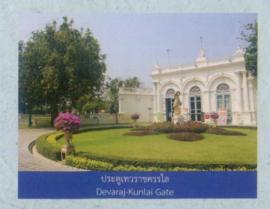
MEMORIALS, one to Queen Sunandakumariratana and the other to a royal consort and children of King Chulalongkorn.

ประตูเทวราชครรไล

เดิมเรียกว่า ประตูเทวราชดำรงศร ตั้งอยู่แนวกำแพง ด้านใต้ ลักษณะเป็นอาคารตึกชั้นเดียว อาคารโค้งครึ่งวงกลม ใช้เป็นเส้นทางสำหรับเสด็จฯ ผ่านเข้าเขตพระราชฐานชั้นใน ปัจจุบันนี้ใช้จัดนิทรรศการหมุนเวียนเปลี่ยนทุกๆ 4 เดือน DEVARAJ-KUNLAI GATE

Formerly known as Devaraj-Damrongsorn Gate, was located along the southern wall. It resembled a single-storey building in a semi-circle structure. This was the passage used by the king to access the inner court. Nowadays this building use for setting up the exhibitions, it would change every 4 months.

พระที่นั่งอุทยานภูมิเสถียร

เป็นพระที่นั่ง
เรือนไม้สองชั้นแบบ
ชาเลต์ของสวิส คือ
มีเฉลียงทั้งชั้นบน
และชั้นล่างทาสีเขียว
อ่อนและเขียวแก่สลับ
กันทั้งองค์พระที่นั่ง

ภายในตกแต่งแบบยุโรป ด้วยเครื่องเรือนแบบฝรั่งเศส สมัยพระเจ้านโปเลียนที่ 3 เป็นชุดเดียวเข้ากันหมดทั้ง พระที่นั่งอย่างงดงาม *เป็นที่ประทับที่พระบาทสมเด็จพระ จุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดปรานมากที่สุด ได้เสด็จแปร พระราชฐานมาประทับบางคราวถึง 3 ครั้งต่อปี แต่เป็นที่ น่าเสียดายว่าในปีพ.ศ. 2481 ขณะที่มีการดำเนินการซ่อม ทาสีพระที่นั่ง ได้เกิดอุบัติเหตุเพลิงไหม้พระที่นั่งหมดสิ้น ทั้งองค์เหลือแต่หอน้ำลักษณะคล้ายหอรบของยุโรปเท่านั้น

ต่อมาในปี พ.ศ. 2537 สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ได้ขอพระราชทานพระบรมราชานุญาต สร้างพระที่นั่งอุทยานภูมิเสถียรขึ้นใหม่

PHRA THINANG UTHAYAN

PHUMISATHIAN (Garden of the secured land)

PHRA THINANG UTHAYAN PHUMISATHIAN was the favourite residence of King Chulalongkorn when he stayed at the Bang Pa-in Palace, sometimes as often as three times a year. Built in 1877 of wood in the style of a two-storyed Swiss chalet, the mansion was painted in two tones of green. In the words of Prince Ookhtomsky, a Russian officer who accompanied the Czarevitch, the future Czar Nicholas II of Russia, on a visit in 1890 it was "furnished luxuriously and with refined taste and comfort."* Unfortunately, while undergoing a minor repairs it was accidentally burnt down in 1938. Nowadays the new building was constructed by the Queen Sirikit's commanded. The water tank, disguised as a crenellated Neo-Gothic tower, is remained.

*Prince E. Ookhtomsky, Travels in the East of Nicholas II Emperor of Russia when Cesarewitch 1890-1891. Ed. Sir George Birdwood, (London Archibald Constable and company, 1896) Vol. II. p.240.

เป็นหอสูงยอดมน ตั้งอยู่
กลางเกาะในพระราชอุทยาน
พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า
เจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรด
เกล้าฯ ให้สร้างขึ้น เมื่อปีพ.ศ.
2424 เพื่อใช้เป็นหอส่องกล้อง ชม
ภูมิประเทศและดูดาว

HO (Tower) WITHUN

THASANA (The sages lookout)

The observatory was built by King Chulalongkorn in 1881 as a lookout tower for viewing the surrounding countryside.

พระที่นั่งเวหาศจำรูญ

เป็นพระที่นั่งสองชั้นสร้างในแบบศิลปะจีนอย่างงงกงามโดยกลุ่มพ่อค้าชาวจีนในไทยสร้างน้อมเกล้าฯ ถวาย พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ในปีพ.ศ. 2432 พระที่นั่งองค์นี้มีนามตามภาษาจีนด้วยว่า "เทียนเม่งเต้ย" (เทียน-เวหา, เม่ง-จำรูญ, เต้ย-พระที่นั่ง)

ทายเนทยงกลางชนบนชยงพระทนง เบนทบระตษฐาน พระที่นั่งเล่ง 3 องค์ ติดต่อกัน ทำด้วยไม้แกะสลักลวดลาย ต่างๆ ลงรักปิดทองงามอร่าม ช่องตะวันตกประดิษฐาน พระป้ายจารึก (อักษรจีน) พระปรมาภิไธย พระบาทสมเด็จ พระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวและพระนามาภิไธยกรมสมเด็จพระ เทพศิรินทรามาตย์ ซึ่งพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า เจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้น เมื่อ พ.ศ. 2433 ช่องกลางเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูป และ ช่องตะวันออกประดิษฐานพระป้ายจารึก (อักษรจีน) พระปรมาภิไธย พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และพระนามาภิไธยสมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ ซึ่งพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณา โปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2470 ปัจจุบันพระบาท สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้บำเพ็ญ พระราชกุศลสังเวยพระป้าย ในวันตรุษจีนทุกปี

PHRA THINANG (Royal Residence) WEHART CHAMRUN (Heavenly Light)

This Chinese-style two-storyed mansion was built by the equivalent of the Chinese Chamber of Commerce and presented to King Chulalongkorn in 1889. Prince Ookhtomsky recorded that.

"It is really a palace of romance, with ornamented tiled floors, massive ebony furniture, gold, silver and porcelain freely used for decorative purposes, and delicate fretwork on the columns and on the windows. Evidently we have before us the principal sight of Bang Pa-In. The Emperor of China himself can scarcely have a palace much finer than this."*

The ground floor contains a Chinese-style throne; the upper storey houses an altar enshrining the name plates of King Mongkut and King Chulalongkorn with their respective queens.

This Chinese-style mansion was the favourite residence of King Vajiravudh (1910-1925) when he visited Bang Pa-In Place. * ibid., pp. 245-246.

พระตำหนักฝ่ายใน

หม่พระตำหนัก ฝายใน เป็นอาคาร แบบตะวันตกมีทั้ง ขั้นเดียว และสองขั้น เรียงรายกันอยู่ แต่ใน ปัจจุบันพระตำหนัก เหล่านี้เหลืออยู่เพียง ไม่กื่องค์เท่านั้น

PHRA TAMNAK FAI NAI (Royal housing in the Inner Section)

Within the precincts of the Inner Palace were many Western-style buildings of one or two storeys for the ladies of the court, of which only a few remain today

อนุสาวรีย์สมเด็จพระนางเจ้าสุนันทากุมารีรัตน์

ในปี พ.ศ. 2423 สมเด็จ พระนางเจ้าสุนันทากุมารีรัตน์ พระบรมราชเทวี เสด็จทิวงคต เนื่องจากเรือพระที่นั่งเกิดอบัติเหต ล่มลงในแม่น้ำเจ้าพระยา ณ อำเภอ ปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ในขณะ ที่กำลังเสด็จพระราชดำเนินไปยัง พระราชวังบางปะอิน พระบาท สมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงเศร้าโศกเสียพระทัยเป็นยิ่งนัก จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ สร้างอนุสาวรีย์หินอ่อนขึ้นเพื่อเป็น

ที่รำลึกถึงด้วยความอาลัยรัก พร้อมทั้งจารึกคำไว้อาลัยที่ทรง พระราชนิพนธ์ด้วยพระองค์เองไว้ทั้งภาษาไทยและภาษา

MEMORIAL TO OUEEN SUNANDAKUMARIRATANA

In 1881 Oueen Sunandakumariratana drowned when her boat sank in the Chao Phraya River while she was on her way to Bang Pa-In Palace. King Chulalongkorn, overcome with grief, set up a marble obelisk as a cenotaph to her memory. The King composed the dedication himself in Thai and English.

อนสาวรีย์ราชานุสรณ์

ในปี พ.ศ. 2430 พระบาท สมเด็จพระจลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงเศร้าโศกเสียพระทัยเป็นอย่าง ยิ่งอีกครั้งหนึ่ง ด้วยทรงสูญเสีย พระอัครชายาเธอฯ และพระราช-โอรสและพระราชธิดาถึง 3 พระองค์ ในปีเดียวกัน คือสมเด็จเจ้าฟ้า สิริราชกกุธภัณฑ์ เมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม 2430 พระอัครชายา เธอพระองค์เจ้าเสาวภาคนารีรัตน์ เมื่อวันที่ 21 กรกฎาคม 2430 สมเด็จเจ้าฟ้าพาหรัดมณีมัย เมื่อ

วันที่ 27 สิงหาคม 2430 และสมเด็จเจ้าฟ้า ตรีเพ็ชรุตม์ธำรง เมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน 2430 ดังนั้นในปีพ.ศ. 2431 จึง ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างอนุสาวรีย์ที่ระลึกทำด้วย หินอ่อนแกะสลักพระรูปเหมือนไว้ใกล้กับอนุสาวรีย์สมเด็จ พระนางเจ้าสนันทากมารีรัตน์ พระบรมราชเทวี MEMORIAL TO PRINCESS SAOVABHARK

NARIRATANA AND THREE ROYAL CHILDREN

In the year 1887 the Princess Saovabhark Nariratana, a consort of King Chulalongkorn, and three of his children died, so the king had a marble cenotaph bearing their portraits built for them near the earlier Memorial to Queen Sunandakumariratana

